

З 12 по 16 червня 2002 року в фінському містечку Турку проходила Сьома Нарада Європейської Мережі Медичного Капеланства. Ця Мережа є єкуменічним, міжконфесійним організмом, який об'єднує представників різних країн, конфесій та організацій, що надають пасторальну опіку в лікарнях та інших медичних закладах.

Вона своїм корінням завдячує європейській християнській традиції, та створена для кращого налагодження зв'язків, взаєморозуміння та взаємообміну досвідом. Перша така конференція відбулася в жовтні 1990 року в Берліні, а попередня – шоста нарада – в листопаді 2000 року на острові Кріт, на ній власне і було запропоновано виробити спільні (для цілої Європи) Засади для праці капеланів у сфері медичної опіки. Учасником Наради в Фінляндії був капелан Шпиталю ім.митр.Андрея Шептицького, священник УГКЦ Андрій Нагірняк

Засади медичного капеланства в Європі

Вступ

Засади медичного капеланства в Європі є колективною постановою, яка відображає специфіку опіки різних релігійних груп по всій Європі. А це означає універсальність даних *Засад* по відношенню до всіх віровизнань, та можуть послужити як посилення та супровід для формуванні духовної опіки в медичній ділянці. Титул особи, яка здійснює духовну опіку змінюється від віровизнання до віровизнання, від одної деномінації до другої, від одної традиції до іншої, від однієї нації до іншої. У даному документі вживатимуться терміни *капелан* та *пасторальний*, які є прийнятливими, але не обмежувачими.

Цей документ є результатом 7-ї Наради Європейської Мережі Медичного Капеланства; зустрічі, яка відбулась у Турку, Фінляндія, на якій були присутні представники 40 різних Церков, церковних спільнот та організацій, які представляли 21 країну Європи. Документ відображає досвід різних представлених традицій та об'єднує засади та підходи медичного капеланства в Європі та поза її межами.

1. Медичне капеланство

Капеланство охоплює пасторальне служіння у різноманітних ділянках медичної опіки, служіння екзистенціальним (насуцним), духовним та релігійним потребам страждаючих і тих, хто ними опікується, звертаючись до особистісних, релігійних, культурних та спільнотних ресурсів.

2. Організація та розвиток капеланського служіння

2.1. Капеланство організоване у різноманітний спосіб в різних країнах Європи. Воно формується:

- а) релігійними громадами;
- б) медичними установами;
- в) державною політикою медичної опіки;

г) асоціаціями капеланів.

2.2. Капеланське служіння здійснюється як клиром, так і мирянами, які отримали професійну освіту в галузі пасторальної опіки. Вони отримують призначення (післаництво) від релігійної громади (церковної єрархії) і є визнані системою медичної опіки.

2.3. Капелани працюють як повноправні учасники багатофункціональної групи працівників сфери медичної опіки.

3. Ділянки капеланської діяльності

Капелани служать пацієнтам, їх родичам та близьким, відвідувачам та персоналу:

- а) проголошуючи та захищаючи необмежену цінність та гідність кожної людської особи;
- б) пригадують екзистенціальний (насушний) та духовний вимір страждань, хвороби та смерті;
- в) пригадують про зіцлюючу, підтримуючу, провідну та примиряючу силу релігійної віри;
- г) намагаються побачити духовні потреби людей з різним релігійним та культурним підґрунтям, поважаючи їх особисті переконання;
- д) намагаються захистити пацієнта від небажаних духовних втручань та прозелітизму;
- е) надають підтримуючу духовну опіку через співчутливе слухання та вирозуміння до тих, хто перебуває в розпачі;
- є) забезпечують виконання релігійних обрядів і служіння Святих Тайн згідно з певною релігійною традицією;
- ж) служать як члени багатофункціональної групи медичної опіки;
- з) приймають участь та допомагають в організації навчальних програм для медичних працівників;
- и) є посередниками та захисниками тих, які потребують захисту своїх прав у системі медичної опіки;
- і) беруть участь та підтримують дослідницькі програми щодо духовної опіки;
- ї) оцінюють ефективність наданої духовної опіки;
- й) сприяють усвідомленню громадою потреб та вимог людей, яким вони служать.

4. Богословська, пасторальна та етична суть

Капеланство є джерелом в богословських, пасторальних та етичних питаннях, через залучення до програм та дискусій, а саме:

- а) з богословських та пасторальних проблем;
- б) щодо духовних, екзистенційних потреб та цінностей;
- в) щодо етичних (зокрема, біомедичних) проблем;
- г) щодо вдосконалення пасторальної медичної опіки.

5. Навчання, формація та супервізія

Всі, хто працює як капелан, отримують професійну освіту для їх служіння на відповідному рівні. Це включає:

- а) богословську та пасторальну освіту;
- б) знання у сфері медичної опіки;
- в) практична/клінічна супервізія;
- г) духовне провідництво.